

سیاسی‌ترین جام جهانی تاریخ

آیا این بهترین جام جهانی تاریخ است؟ هنوز برای قضاوت بسیار زود است. باید منتظر بود که جام به پایان برسد و در این باره نشست و بحث کرد، اما از همین جا می‌توان گفت این جام جهانی از یک نظر در تاریخ جام‌های جهانی بی‌نظیر است.

آیا این بهترین جام جهانی تاریخ است؟ هنوز برای قضاوت بسیار زود است. باید منتظر بود که جام به پایان برسد و در این باره نشست و بحث کرد، اما از همین جا می‌توان گفت این جام جهانی از یک نظر در تاریخ جام‌های جهانی بی‌نظیر است.

به گزارش جام جم ورزشی، در هیچ جام جهانی تا این حد، فضای جام مورد توجه سیاست نبوده، در این فضای سیاسی است که باراک اوباما برای موفقیت تیم ملی آمریکا در توئیتر مطلبی را منتشر می‌کند و فیدل کاسترو هم لب به ستایش لیونل مسی و خصوصیات اخلاقی او می‌گشاید. اینجاست که یک پدیده جدید به نام شبکه‌های اجتماعی هم وارد دایره‌المعارف جام جهانی می‌شود؛ نکته‌ای که در نوع خودش پیش از این بی‌سابقه بوده است.

این فوتبال در هر نقطه از جهان مخالفان خاص خودش را دارد. در آمریکا جناح راست، فوتبال را نمادی از سوسیالیسم می‌داند و دل خوشی از این ورزش مردمی ندارد از طرفی در آمریکای جنوبی وضع کاملا برعکس است و چپ‌ها فوتبال را نماد سرمایه‌داری کثیف و نظام طبقاتی می‌دانند!

اوضاع کاملا سیاسی به نظر می‌رسد، چرا باید در نشست BRICS، روسف، رهبران هند و چین را به تماشای دیدار نهایی دعوت کند؟ از طرفی باید منتظر باشیم و ببینیم بالاخره ولادیمیر پوتین در جمع مهمانان ویژه بازی فینال هست یا خیر، کسی که تورنمنت بعدی جهانی را میزبانی خواهد کرد.

از طرفی روسف هم نیم‌نگاهی به مبارزات انتخاباتی خود در ماه اکتبر دارد و می‌داند جام جهانی تا حدی می‌تواند در مسیر انتخاباتی او موثر باشد. البته او مخالفانی هم دارد، همان نیروهایی که مردم را در خیابان‌های اطراف استادیوم‌های میزبان جام جهانی علیه دولت تحریک می‌کنند، همان کسانی که گاز اشک آور پلیس و پلاکاردهای در دست مردم را به تیتر اول روزنامه‌های اروپایی یا برزیلی ضد دولتی می‌فرستند.

دیو زیرین، نویسنده کتاب رقص با شیطان می‌گوید: جام جهانی 2014 و رقابت‌های المپیک 2016 باعث شده تا برزیل در سطح قابل توجهی وارد عرصه سیاسی شود و مردم طالب دموکراسی باشند. این اتفاق به مدد فوتبال در برزیل شکل گرفته است و مردم به بهانه آن دست به اعتراضات خیابانی زده‌اند و حق خود را از دولت برزیل می‌خواهند. کسانی که سال 1978 و دیکتاتوری در خاک آرژانتین را به یاد دارند متوجه نقش مهم فوتبال هستند.

همیشه رسم بر این بوده اگر بازی خوب و صمیمانه پیش برود، لقب مردمی به خودی می‌گیرد و اگر اوضاع سخت شود و مردم راضی نباشند، قطعا به آن بازی لقب سیاسی خواهند داد.

فوتبال و فوتبالیست‌ها همیشه در پرتگاه جنگ و صلح قدم زده‌اند، مثال از این دست‌کم نیست، السالوادور و هندوراس سال 1969، پادرمیانی دروگبا در سال 2006، آتش بس کریسمس در بلژیک به سال 1914، معضل نژادپرستی و دیکتاتوری‌های کوچک و بزرگ در طول تاریخ، همیشه در مبارزه با فوتبال براهتی شکست خورده‌اند.

در این جام جهانی، شاید بیش از حد شاهد جذب عوامل تبلیغاتی، اعتراضی و سیاسی به پیکره فوتبال بوده‌ایم، درست ساعتی پس از مراسم افتتاحیه همین جام بیستم بود که سر و صدای مدافعان حقوق بشر بلند شد، کودک بومی برزیلی که در این مراسم به شخصیت و هویتش توهین شده بود و دولت برزیل هیچ توضیح قانع‌کننده‌ای درباره آن ارائه نکرد.

بعد از آن شعارهای نئونازی‌ها در استادیوم‌ها، خشم مردم را برانگیخت و دولت سوسیالیستی در ونزوئلا مورد اهانت عده‌ای هواداران برزیلی قرار گرفت. در خارج از استادیوم‌ها نیز جام جهانی به چراغ هدایت مردم در تظاهرات تبدیل شده و آنها به هر بهانه‌ای بر شدت اعتراضات خود مقابل پلیس امنیتی برزیل می‌افزایند. مردم معترض به فساد در فوتبال اعتراض داشتند، اما این بهانه بود و مشکل اصلی آنها فساد در خود برزیل بود و هست.

مردم از نژادپرستی خسته شده‌اند و می‌پرسند آیا سازمانی، قدرتی یا جریانی وجود ندارد که با این پدیده زشت و غیرانسانی

مبارزه کند؟ چرا فقط در حد شعار؟

عکس رئیس‌جمهوری اسلامی ایران با پیراهن تیم ملی کشورش هنگام تماشای بازی فوتبال ایران و آرژانتین در توئیتر منتشر می‌شود. الجزایر جایزه دریافتی از فیفا را به مردم غزه هدیه می‌دهد و پارلمان روسیه از دن فابیو کاپلو می‌خواهد تا برای پاره‌ای از توضیحات در صحن علنی مجلس حاضر شود.

مردم آمریکا که روزگاری نفرت ملی از فوتبال داشتند، اکنون عاشق فوتبال هستند و برخی سیاسیون آمریکا نسبت به نقش اجتماعی فوتبال هشدار داده‌اند و نگران همدلی مردم در برخی ایالت‌ها به بهانه فوتبال هستند و اصلاً دوست ندارند هر ایالتی یک تیم فوتبال داشته باشد و ماجراهای استقلال‌طلبی و جدایی در عرصه فوتبال آمریکا فریاد زده شود!

رکورد بازدید و حضور در فضای مجازی در جام جهانی شکسته شد، این شوخی نیست، مثلاً در بازی برزیل و شیلی نزدیک به 17 میلیون نفر در توئیتر حضور داشتند و همزمان نظر می‌دادند و بازی را بررسی می‌کردند، فکرش را کنید، به صورت همزمان 17 میلیون نفر حواسشان به چیزی جز فوتبال نباشد!

این افزایش جمعیت در فضای مجازی در آمریکا نیز قابل تامل بود، مثلاً در بازی آمریکا و بلژیک، نزدیک به ده‌هزار نفر با قراری که در فضای مجازی گذاشته بودند مقابل باشگاه فوتبال شهر خود تجمع کردند و پلیس آمریکا در این باره کاملاً غافلگیر شده بود.

این شور و شوق ناگهانی برای فوتبال، نگرانی عمیق جناح راست در آمریکا را برانگیخته است.

رئیس‌جمهور ونزوئلا ماجرای گاز گرفتن سوارز و محرومیت این بازیکن و ناکامی اروگوئه را به توطئه شوم دو کشور انگلیس و ایتالیا مربوط می‌داند. ناگهان و در کمتر از 15 دقیقه بیش از چهار میلیون نفر در حمایت از سوارز در شهرهای اروگوئه تجمع می‌کنند، جمعیتی که شاید به هیچ بهانه دیگری این گونه در خیابان‌های اروگوئه جمع نشوند.

حتی فیدل کاسترو هم که مدت‌ها بود هیچ حضوری در عرصه بین‌الملل نداشت، در این مدت دو بار پیغام می‌دهد و کوبا را وارد بازی می‌کند.

منبع: گاردین / مترجم: بابک سرانی‌آذر